

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 652

van **MAURITS VANDE REYDE**

datum: 2 april 2021

---

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Industrieforum - Werkafspraken

Het Vlaamse regeerakkoord voorziet in de oprichting van een Industrieforum. Het forum werd inmiddels opgericht, zoals ook door de minister toegelicht in de commissie Economie op 15 oktober 2020 en in antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 329 van 12 januari 2021.

Op 5 maart jl. vond een tweede Industrieforum plaats.

1. Wat was de agenda van dat forum? Welke topics en thema's werden besproken?
2. Welke werkafspraken werden gemaakt? Wat is de stand van zaken m.b.t. de afgesproken actiepunten?
3. Kan de minister als bijlage van het antwoord op deze vraag het verslag van dit Industrieforum ter beschikking stellen?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 652 van 2 april 2021

van **MAURITS VANDE REYDE**

---

1. De agenda van het tweede Industrieforum van 5 maart 2021 werd gestructureerd rond dezelfde vijf hoofdthema's van het eerste Industrieforum: talent, internationalisering, innovatie, circulaire economie en transitie. Door de betrokken industriefederaties werd voor elk van deze hoofdthema's een stand van zaken opgemaakt, in de vorm van enkele specifieke 'beleidsvoorstellen' per thema. Ik voeg hieronder een schematisch overzicht toe van de topics waarvan een stand van zaken werd overlopen.

Talent

- Strategisch partnerschap industrie met een structureel overleg op managementniveau tussen de VDAB, het departement WSE en de 4 industriefederaties.
- Vlaams STEM Center for Excellence.
- STEM als KPI in de nieuwe VRT-beheersovereenkomst.
- Beeldvorming van de industrie in het onderwijs.

Internationalisering

- FIT: strategische partnerschappen en technologie attachés via Science & Technology Offices.
- Handels- en investeringsakkoorden met derde landen en informatie aan bedrijven over de opportuniteiten.
- Samenwerking tussen de verschillende overheidsdiensten rond internationalisering: FOD Economie, FOD Buitenlandse Zaken, FAVV, Douane en Accijnzen, DCSG,...
- Het Belgische en Europese Screeningsmechanisme voor Directe Buitenlandse Investeringen (DBI).
- Een mitigerend beleid inzake Brexit.

Innovatie

- Investeringen in bedrijfsgedreven innovatie.
- De ondersteuning van piloot- en demoprojecten.
- Doorstroming van resultaten van lagere naar hogere Technology Readiness Levels (TRL's).
- Gebruik van EU innovatieprogramma's Horizon Europe, ETS Innovation Fund, EIB en IPCEI.

Circulaire Economie

- Vlaanderen Circulair en VLAIO als facilitator voor bedrijven actief in de circulaire economie.
- De wettelijke drempels voor circulaire economie.
- Opmaak van de strategische roadmaps per werkdag en vertaling van de ambities voor Vlaanderen in keuzes.

Transitie

- National Recovery Plan bij de Europese Commissie: focus op CCS/CCU, groene warmte, renovatie, circulaire economie en digitalisering.
- Wetgevend kader voor vergroening van de energiedragers (biomassa, biogas, restwarmte, elektrificatie, waterstof, ...)

- Aanbod koolstofarme energie in de transitie naar klimaatneutraliteit.
2. Wegens ziekte was ik zelf helaas verontschuldigd voor deze tweede bijeenkomst van het Industrieforum op 5 maart 2021. Mijn standpunten met betrekking tot de agendapunten heb ik daarom achteraf meegedeeld aan de leden van het Industrieforum. Hieronder vindt u een beknopt overzicht van deze standpunten. Intussen wordt het overleg met de industriefederaties over deze verschillende punten door de administratie en mijn kabinet verdergezet. Voor het luik 'innovatie' wordt dat overleg, zoals reeds aangegeven in het antwoord op uw schriftelijke vraag nr. 329, gestructureerd in een aparte werkgroep.
- **Strategisch partnerschap industrie met een structureel overleg op managementniveau tussen de VDAB, het departement WSE en de 4 industriefederaties**

Dit agendapunt werd reeds gerealiseerd. Voor het overleg op managementniveau werden meteen een aantal concrete vergadermomenten ingepland en er is ook een wisselwerking tussen overleg op experten- en managementniveau.

- **Vlaams STEM Center for Excellence**

Zowel over de "STEM Agenda 2030", als over de visienota m.b.t. de hervorming van de RTC's moet nog overleg plaatsvinden binnen de Vlaamse regering. Ik neem akte van de visie van de industriefederaties op de eventuele creatie van een STEM "center of excellence" in de toekomst.

- **FIT: strategische partnerschappen en uitbreiding technologie attachés via Science & Technology Offices**

De uitbreiding van het aantal technologie attachés is positief. Om de kennis en de expertise van deze technologie-attachés te verankeren in het economische beleid en het innovatiebeleid van de Vlaamse overheid, blijft een nauwe samenwerking tussen FIT en VLAIO primordiaal. Dit moet toelaten om buitenlandse toptalent en buitenlandse topbedrijven aan te trekken. Er is vandaag al een samenwerkingsakkoord tussen VLAIO en FIT. De samenwerking in het kader van de Brexit helpdesk is uitstekend, op dit spoor moet verder gewerkt worden.

Brexit

De Vlaamse Regering heeft eind vorig jaar 83 miljoen euro extra steun uitgetrokken voor bedrijven die getroffen worden door de gevolgen van de Brexit. Daarvan is 50 miljoen euro bestemd voor VLAIO.

- Daarmee wordt de Post-Brexit-Veerkrachsubsidie opgestart (29 miljoen euro), voor bedrijven die omwille van de Brexit hun strategische businessplannen duurzaam moeten omvormen en vervolgens die transformatie moeten implementeren.
- Daarnaast is er 2 miljoen euro voorzien voor gerichte transformatieopleidingen (douane, logistiek, ...). VLAIO bereidt de oproep om die opleidingen in de markt te zetten nu voor.
- Verder wordt het "Contract Ondernemerschap" met 5 miljoen euro versterkt, voor bijkomende informatieverschaffing, individuele en collectieve begeleiding en lerende netwerken op vlak van bedrijfsvoering, rechtstreeks gerelateerd aan de Brexit of aan export- en import gerelateerde onderwerpen in de ruimere zin.
- Het Brexitplan voorziet ook een verhoging van 10 miljoen euro van de middelen voor de Strategische Transformatiesteun ("STS"). De bedoeling daarvan is de ondersteuning van innovatieve projecten van buitenlandse bedrijven die zich in Vlaanderen willen vestigen, maar ook bedrijven die hier al gevestigd zijn stimuleren

om hun innovaties om te zetten in duurzame investeringen, en zich zo te versterken in de internationale concurrentie.

Ik begrijp ook dat de grootste problemen zich op dit moment vooral langs Britse kant bevinden. Samen met de industriefederaties kan bekeken worden of er een contactcenter in het Verenigd Koninkrijk - bemand met Brits personeel dat de verbinding kan maken met de Britse autoriteiten - moet opgezet worden. Dit in nauwe samenwerking met de Vlaamse vertegenwoordiging in Londen, want ook de evoluerende Britse regelgeving gaat inderdaad opgevolgd moeten worden.

– **Bedrijfsgedreven innovatie**

Het is positief dat mijn vraag uit het eerste Industrieforum hier opgenomen wordt, d.i. om samen te kijken hoe we onze innovatiesteun, waar we - m.i. terecht - zwaar in investeren, beter kunnen brengen naar het grote publiek. Dat is inderdaad een gezamenlijke opdracht, om aan te tonen wat daar de meerwaarde van is voor elke Vlaming. Corona biedt daartoe ook een uitgelezen kans: naast evident de snelle ontwikkeling van vaccins, is deze periode echt een katalysator voor innovatie bij bedrijven gebleken.

– **Piloot- en demoprojecten**

Uit het overleg in de werkgroep innovatie is gebleken dat een combinatie van instrumenten (bv. O&O en ST(RE)S) voor een bepaald project op dit moment eigenlijk al mogelijk is. Ik noteer in dat verband dat een goede communicatie door VLAIO over de mogelijkheden die er vandaag al zijn om bestaande steunmaatregelen te combineren, nuttig zou zijn.

Ook in het ondernemingsplan 2021 van VLAIO is opgenomen dat er wordt gekeken of er in de toekomst een kader voor piloot- en demoprojecten uitgewerkt kan worden. VLAIO gaat hier vooral intern haar bestaande initiatieven inventariseren, en in kaart brengen waar er eventuele lacunes of bijkomende noden zitten. Het is natuurlijk de bedoeling dat de industriefederaties geïnformeerd worden over het resultaat van deze oefening. Omgekeerd kunnen de industriefederaties aan VLAIO ook voorbeelden aanleveren vanuit de verschillende sectoren en bedrijfsnoden.

– **Doorstroming resultaten van lagere naar hogere Technology Readiness Levels (TRL's)**

Er worden nu concrete stappen gezet om te bekijken wat de mogelijkheden zijn rond "*flipped TTO*" d.i. een vraaggedreven benadering bij de *Technology Transfers Offices*, vanuit het bedrijfsleven. VLAIO organiseerde daarover een workshop op 16 maart 2021. De bedoeling was om met het VLAIO-netwerk verwachtingen en concrete vragen uit te wisselen, ervaringen en goede praktijken te delen en te bespreken welke gevolgen aan dit concept kunnen gegeven worden, bijvoorbeeld onder de vorm van een tijdelijk kader om experimenten op te zetten. Daarmee is de start dus gegeven om in dialoog tussen kennisinstellingen en bedrijfsleven verder invulling aan dit concept te geven.

Ik volg de vraag van de federaties om samen met VLAIO te bekijken in welke mate de informatie m.b.t. intellectuele eigendom beter samengebracht en gepresenteerd kan worden, zodat alle partijen en in het bijzonder de kmo's hierover nog beter geïnformeerd zijn. Wat dat betreft zitten we in het Industrieforum zelf ook met partners uit het VLAIO netwerk rond de tafel. Ik nodig de federaties dan ook uit om hierrond zelf concrete voorstellen te formuleren i.h.k.v. de activiteiten die ze kunnen opnemen in het "Contract Ondernemerschap".

– **EU innovatieprogramma's en IPCEI's**

Wat dit punt betreft, wil ik eerst en vooral de inspanningen benadrukken die vandaag al geleverd worden. De IPCEI batterijen is in uitvoering en deze voor waterstof staat op de rails. In Vlaanderen is de selectie van waterstofprojecten gebeurd. Een *matchmaking* zal in de nabije toekomst plaatsvinden en de indiening van de projecten bij de coördinator voor bundeling op Europees niveau staat gepland voor mei/juni.

Voor wat toekomstige IPCEI's betreft zijn we - zoals met waterstof - zo proactief als mogelijk. Maar daar is de Vlaamse Regering ook afhankelijk van het Europese niveau. We zullen initiatieven nemen om vanuit Vlaanderen ook een rol op te nemen in een toekomstige IPCEI 'micro-elektronica'.

In navolging van de vraag van de industriefederaties zijn de steunmogelijkheden voor de IPCEI's verruimd, zodat bedrijven voor de eerst industriële ontplooiing ("FID") en investeringsprojecten kunnen kiezen tussen ofwel een terugbetaalbaar voorschot, ofwel een directe subsidie.

– **Vlaanderen Circulair**

De hervorming van Vlaanderen Circulair is nu operationeel en het is positief dat de industriefederaties in de stuurgroep vertegenwoordigd zijn en daarnaast ook een trekkersrol opnemen in verschillende van de specifieke werkagenda's.

– **Opmaak strategische roadmaps**

Voor wat betreft de vraag naar strategische *roadmaps* per werkagenda, het is van belang om niet teveel te focussen op planning en *governance*. Het is nu zaak om deze oefening zo efficiënt mogelijk uit te voeren. Per werkagenda moet er evident wel een duidelijk doel zijn en moeten er stappen vooruit gezet worden. Daarom is het belangrijk is dat er tussen de strategische *roadmap* die de iets langere termijn viseert, genoeg wisselwerking bestaat met de verschillende werkagenda's die op korte termijn opereren.

Er is in dit kader ook een belangrijke rol weggelegd voor het departement WSE. Per werkagenda zal ook onderzocht worden wat de impact van circulaire economie en innovaties is op het aantal jobs, het soort jobs en nodige en aanwezige competenties. Het departement WSE neemt hier een belangrijke rol in op en laat zich hierdoor ook bijstaan door recent VIONA-onderzoek (energie-intensieve industrie) en door consultancy die aan de Europese Commissie is gevraagd.

– **Transitie**

Voor wat het luik 'Transitie' in het algemeen betreft, verwijs ik graag naar onze "Klimaatsprong" richting 2050.

In antwoord op de afronding van de contextanalyse voor de Moonshot in november, hebben we binnen de Vlaamse Regering krijtlijnen afgesproken. Het Moonshotverhaal, dat in feite alleen focust op basisonderzoek (de "lagere TRL's"), verbreden we in een breder verhaal van industriële klimaattransitie richting 2050, dat we de "Klimaatsprong" hebben gedoopt. Die Klimaatsprong kijkt ook naar infrastructuur, aanpassing van regelgeving, voldoende energie, enz..... Vertrekpunt hiervoor wordt een decretaal kader waarin onder andere ook het Moonshot-budget langdurig wordt verankerd, met een overlegstructuur die de vorderingen opvolgt.

– **National Recovery Plan**

Prioriteit geven aan de ondersteuning van O&O is een bewuste politieke keuze geweest, in uitvoering van de aanbevelingen van het relancecomité, dat pleitte voor focus, *evidence based* beleid en gericht op een zo groot mogelijke impact.

Voor wat betreft de rol van VLAIO en OVAM in de besteding van de middelen voor bedrijfsprojecten m.b.t. circulaire economie. VLAIO heeft naar mijn gevoel inderdaad een goede verstandhouding met onze Vlaamse bedrijven wat en ik zie dan ook een rol weggelegd voor VLAIO, zeker wat de front-office betreft.

– **Wetgevend kader vergroening energiedragers**

VLAIO zal dit bestek uitschrijven. Zij zullen in een latere fase ook instaan voor de toepassing in de bedrijven. Gezien de insteek dat de industriefederaties bezorgden al vrij vergevorderd was, kan hier spoedig werk van gemaakt worden. Het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap zal daarbij - als energiespecialist - ook betrokken worden.

3. Een officieel verslag van de vergadering van het Industrieforum van 5 maart 2021 is niet beschikbaar.